

Politični ogled.

Sovražniki kmeta. Trgovinske zbornice so začele po nekod vlagati prošnje na vlado, da pre-pove sodelovanje duhovnikov in učiteljev pri Rajf-jejemovih posojilnicah. Kričijo nad duhovniki in učitelji, udariti pa hočejo kmeta. Meščani gledajo z nevoljo, da so posojilnice osvobodile kmeta iz rok meščanskih pijavk in si želijo stare oderuške čase nazaj. Tako je tudi naše nemčurško meščanstvo!

Izzivajoče postopanje meščanskih krogov. Avstrija izvaja mnogoječmena na Nemško. Pri zadnji trgovinski pogodbi se je zvišala carina na izvoz ječmena v Nemško, vsled tega pa naš ječmen ne more več tekmovali z nemškim ječmenom. Zato pa zahtevajo kmetje, ki pridelujejo ječmen, naj jim država daje podporo za izvažanje, kajti sicer so uničeni. Naenkrat pa so se sedaj zopet oglasile trgovinske in obrtne zbornice ter so ugovarjale, da bi se podeljevale take podpore. Kmečki stan molči, kadar se stori kaj dobrega za trgovca in obrtnika, zato pa je nevhvaležno izzivanje, ako sedaj plačujejo meščanski krogi dobro s hudim.

Proti sedanjemu poljedelskemu ministru so začeli hudo gonjo nemški kmetje, pred vsem hmeljarji na Češkem zaradi hmeljarskih zadev. Zahtevajo provenienčni zakon (da se pri prodaji označi, kje se je hmelj pridelal), svetovalce za hmeljarstvo, nadalje učitelje za pridelovanje konoplje in poddržavljenje označevalnic. Slovenski hmeljarji sicer v vsem ne morejo soglašati s češkimi, vendar zasledujejo z velikim zanimanjem boj svojih sotrpinov.

Čehi in Nemci. Kadar zahtevamo Slovenci, da se gospodarsko in upravno ločimo od Gradca (Proč od Gradca!), tedaj nas Nemci napadajo, da hočemo s tem škodovati deželi in njenim prebivalcem. Nemci na Češkem tudi duševno nadkriljujejo naše štajerske Nemce, a vkljub temu so se tamkaj predvsem na gospodarskem polju že davno ločili. Na Češkem imajo Čehi svoj češki gospodarski svet, in Nemci svoj nemški gospodarski svet, mi Štajerci pa smo stlačeni vsi v eno kmetijsko družbo, katera pa ne pripušča, da bi se ustanovilo mnogo njenih podružnic na Spodnjem Štajerskem, ker bi Slovenci tako preveč od nje dobili. Pred kratkem je imel nemški gospodarski svet zborovanje v Pragi, kjer so vsi govorniki naglašali veselo znamenje, da se kmečka misel tako širi in si pridobiva privrženec in spoštovalcev.

Avstrijski admiral za italijansko mornarico. V italijanskih listih čitamo, da je na pojedini, ki so jo imeli v Pulju častniki povodom proslave štiridesetletnice bitke pri Visu, podadmiral Ripper izustil jedino napitnico, s katero je nazdravil italijanski vojni mornarici. Konec te napitnice se je baje glasil: „Pozivljam gospodo, da dvigne čaše v prospeh kraljevske italijanske mornarice“. Nato je godba zasvirala italijansko kraljevo himno. Da povemo po pravici: mi priprosti ljudje ne umejemo te napitnice — nam se zdi jako tajinstvena.

Na mojstrove besede je nekaj polglasno zagodrnjalo, slišala se je samo beseda: požrešnost, nato je dala otroka možu in odšla vun. Prej pa je še premotrla Pavla od glave do nog in videlo se ji je na obrazu, da ji ugaja. Bil je precej velik, torej je upala, da bo lahko nosil mesto nje vodo, cepil drva in ji sploh nadomestoval deklo. Šla je počasi v kuhinjo, odprla omaro in prinesla Pavlu košček kruha, na katerem bi bil človek bistrih oči opazil košček surovega masla.

Pavlu je bil skoraj prozoren košček kruha jasen dokaz, da ni več doma, in ker je bil že precej lačen, ga je tem hitreje pospravil. Mojster ga je začel nato seznanjati z novim bivališčem, pojasnil mu je nove dolžnosti in mu takoj dal tudi obilico naukov in ukazov. Nad vse zgovorno pa mu je naročala žena, kaj mora vse storiti mesto nje, da bo z njim zadovoljna.

Iz njenih besedi je Pavel spoznal, da ne bo samo čevlarski učenec, ampak zraven tudi postrežnik, dekla, pestunja in kar bo še ravno treba. V začetku mu to ni šlo prav v glavo, ko je pa videl, da morajo tudi drugi učenci in pomočniki opravljati najrazličnejša dela, se je seveda potrpežljivo udal. Slednjič se je tega tudi navadil. Žena sicer ni bila nič prav zadovoljna, če ni bil Pavel zjutraj o pravem času na mogah, če ni hitro prinesel sveže vode in zakuril, a dajala mu je dovolj jesti in tudi večje kose kruha je dobival kot drugi.

Tudi mojster je bil z njim glede učenja in glede obnašanja zadovoljen. Tako ste Pavlu dve leti v mestu hitro potekali.

Nesporazumljenje med Črnogoro in Turčijo. Črnogorski knez je razpustil zadnji čas svoja dva bataljona, ker je odpovedala Rusija svojo letno podporo 100.000 rubljev Črnogori. Črnogorski knez je naprosil turškega sultana za drugo posojilo, ki bi jo vračala Črnogora pod pogoji prvega črnogorskega pri sultanu najetega posojila. A sultan je odklonil prošnjo črnogorskega kneza. Črnogorski knez je na to ukazal, da morajo v bodoče služiti mohamedanci v armadi, da ne smejo nositi mohamedanske žene pajčalonov na cesti in da se morajo podvreči mohamedanci črnogorskim zdravstveno policijskim predpisom pri ogledovanju mrličev. Mohamedanci so pa sklenili, da se izselijo iz Črnogore. A črnogorski knez je nato maložil Turkom tako velik vojaški in izselniški davek, da se lahko govori o konfiskaciji vsega turškega posestva v Črnogori. Sultan je nato sporočil mohamedanskim Črnogorcem, da jim rajši zagotovi v Turčiji obstanek, kakor pa da ostanejo v Črnogori. Knez je nato sklenil, da dá v najem svoji dve moraki pristanišči kaki evropski velevladi, da dobi vsoto, ki jo potrebuje za vzdrževanje svoje stalne armade.

Nemška kultura. Mi smo že večkrat, posebno pri zadnjem nporu zamorskega naroda Herero v nemški naselbini v Afriki povdarjali, da so upora Nemci sami krivi, ker kruto in grozovito ravnaajo z ubogimi črnci. Nemška država je uvedla sedaj proti krivcem preiskavo, ki je razkrila naravnost strašne razmere. Podkupovanje, lopovščina, grozovitosti in nasilstva so bile tam na dnevnem redu. Od tisoče grozovitosti, ki so se tam dogajale, navedemo le eno. Guvernator v Togu, neki Horn, je svojega črnega služabnika zaradi neke malenkosti privezal na kol v najhujši vročini ter ga pustil 24 ur tako viseti, da je izdihnil. Horn je ves čas trpečega gledal ter oponašal njegovo obupno stokanje. Nemški vojaki so z zamorkami grdo postopali in jih oskrnjevali. Kaj čuda, če so se potem ti teptani revčki uprli. Toda s sablami, svinčenkami in topovi so uboge zamorce zopet uklonili v nemški jarem.

Razne novice.

* Ljudski shod zaradi volilne pravice, katerega skliče „Slovensko društvo“ v Maribor, bo dne 23. t. m. in ne 26., kakor je bilo zadnjič pomotoma naznanjeno.

* Sodna imenovanja. Namestnik državnega pravika v Celju dr. Franc Kočevar pl. Kondenheim je imenovan za deželno sodnega svetnika.

* Nepotreben napad. Liberalni „Slovenski Narod“ napada naš list in dr. Korošca, ker smo se izrazili za jesenske počitnice na ljudskih šolah. In kar po stari lažnjivi liberalni navadi nam podtakne namem, da smo zaradi tega za jesenske počitnice, ker hočemo, „da ljudstvo ostane neuko“. Seveda, samo leni liberalci so za napredek, mi pa, ki se neumorno trudimo za ljudsko izobrazbo, pa smo proti napredku. Kakor že rečeno: Mi stojimo glede

počitnic na stališču kmetov, in se s tega stališča ne damo premakniti. Da ne poslušamo tudi mnenja drugače mislečih, kaže današnji članek!

* Zgubil se je 12letni fant Martin Zavec, doma iz črmlenske občine fara Sv. Rupert v Slov. gor. Služil je za pastirja v Koreni pri obč. predstojniku Šebederju. Izginil je od tam pred tremi tedni. Na sebi je imel blače, srajco, telovnik in rujav ponošen klobuk. Lasi ima rujave, sive oči; za svojo starost je bil sredne velikosti.

* Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje se je izvršilo v najlepšem redu 30., 31. julija in 1. avg. Romarjev je bilo 1700, ki so se peljali v dveh vlakih. Štajercem v pozdrav je bilo Brezje okrašeno z mnogimi zastavami. Lepi red za pobožnosti in za službo božjo je zadovoljil vse romarje. Pridigovali so: superior franč. samostana na Brezju, P. Avrelj, župniki Skubersky, Muršič in Medved, profesor dr. Jerovšek in kaplan Gomilšek. V torek 30. jul. so vsi romarji pohiteli na Bled in se niso mogli načuditi zares rajski lepoti bleškega jezera z romarsko cerkvijo Matere božje na otoku. Vozeč se na otok so romarji navdušeno popevali lepe Marijine pesmi. Na večer je bil na Brezju takozvani venček ali rimska procesija z gorečimi svečami. Na zidu samostanskega vrta je gorelo vse polno ognjev. Težko smo se poslovili od ljubeznivega Marijinega svetišča, kjer Mati božja v toliki meri deli milosti slov. ljudstvu. Prišedši v Ljubljano smo si hitro ogledali lepe ljubljanske cerkve in se potem odpeljali domov. Romanje na Brezje je za Štajerce velikega verskega in narodnega pomena. Po božji volji imamo Slovenci pri Mariji Pomagaj najlepše versko središče in sicer sredi slovenske zemlje. Ni nam treba hoditi na tuje, ko je Marija na domači zemlji nam tako milostljiva. Romarji pri tem romanju vidijo najlepši kras slov. zemlje, bleško jezero, vidijo sivega očaka Triglava, najvišjo goro na Slovenskem, vidijo belo Ljubljano, največje slovensko mesto — vse to zasluži, da se odselej redno vsako leto vrši romanje k Mariji Pomagaj s Štajerskega.

* Deželno kmetijsko šolo v Grotenhofu pri Gradcu je obiskavalo minulo leto 33 Nemcev in 16 Slovencev.

* Šopek šolskih pesmi. S posebnim ozirom na narodne in v narodaem duhu zložene napeve. 1906. Kat. tiskarna v Ljubljani. Založil Anton Kosi v Središču na Štajerskem. Pod tem naslovom je izdal zaslužni mladinski pisatelj gospod Kosi v Središču dva snopiča z obilno vsebino; kajti v obeh delih je na 171 straneh skupno 143 pesmic z 230 napevi, izmed katerih je 95 do 100 narodnih napevov. In poslednje je ravno tako važno pri tej zbirki; gospod prireditelj si je izbral nalogo, da reši narodno pesem in jo zopet vrne narodu. Saj vemo, kako slabe, da, ničvredne tekste imajo mnoge narodne pesmi, da niso za odrasle ljudi, a kaj šele za mladino. G. Kosi je nabral te melodije, pa jim predložil druge lepe tekste, tukaj po večini iz šolskih beril; a mnoge izmed njih so splošne vsebine, da

in to bo zanj komaj dober sprehod. Le kar gre naj, druge pomoči itak ni!

Pavlu so se te besede prav dopadle. Rad bi se bil malo spreletel in ker je zunaj tako prijazno solnce sijalo, se je še sam ponudil, da gre v Podgorje. Slednjič se je udal tudi mojster in čez dobre četrte ure jo je mahnil Pavel na pot. Na rami je nesel zvezane, črnolesketajoče se čevlje. Žena mu je odrezala precejšen kos kruha in mu ga dala v žep, mojster pa mu je stisnil v roke desetico za kako sadje. Vesel in zadovoljen je ubral pot pod noge.

Ko je hodil že dobro uro, se mu je začel oglašati želohec. Vzbudila ga je hitra hoja in čvrsti zrak. A ker je Pavel vedel, da je še vedno dovolj časa, da povzije, kar ima pri sebi, se začetkom ni veliko menil za lakoto. Ko pa se je ta oglašala že prav občutljivo, je izvlekel iz žepa kos kruha in ga hitro spravil pod streho.

Solnce je med tem splavalo že precej visoko, bilo je precej soparno in vroče, potne kaplje so začele Pavlu teči po licu. Oglašila se je tudi huda žega in željno se je oziral okrog sebe, kje bi dobil kaj vode, da bi se napil.

Pot ga je privedla do gostilne, ki je stala tik ceste. Srčno se je razveselil, ko je zapazil pred gostilno vodojak. Hipoma je bil pri njem, da bi si ngasil žejo, toda vedro, s katerim se zajema voda, je bilo priklenjeno z veržico, in vsak poskus priti do vode je bil zaman. Žive duše ni bilo blizu, da bi jo poprosil za požirek vode, a v gostilno si ni upal.

(Dalje prihodnjik).

Nekega dne sta štela mojster in žena pri zajtrku demar, da bi plačala stanarino, a zmanjkalo je ravno pet goldinarjev. Obema je bilo to zelo neljubo.

„Zastavil bom svojo uro za nekaj časa, stanarino morava plačati točno“, dejal je mojster.

„Ne, tega nikakor ne, če bi šla v nedeljo kaj na izprehod, bi zapazili, da nimaš ure in bilo bi sramotno, če bi zvedeli, da nosiva v zastavnico. Odkar se mi je tam preležala svilena obleka, ne maram nikoli več nič zastaviti.“

„Tedaj grem pa k gospodarju in ga poprosim, naj nekaj časa počaka. Sodnik iz Podgorja bo v kratkem poslal po čevlje, ki so že gotovi, in tako dobim ravno pet goldinarjev, ki jih še manjka.“

„Ne, ne, tudi to ne gre, da bi prosjačil pri gospodarju. Zadnjič je govoril z našo sosedo in se zelo spodtkikal, ker imam jaz spet nov klobuk in ti novo suknjo. Znal bi te morda prav pikro zavrniti, ker je tako neotesan.“

„Imaš prav — toda kako si naj torej pomagava? Kaj pa ko bi kdo nesel sodniku čevlje na dom. Oa plača vedno takoj in potem sva iz zadrege.“

„Dobro, čevlji so gotovi, Pavel mu jih lahko nese in do večera imava denar.“

Loboda je pogledal na Pavla, ki je ravno krtačil omenjene čevlje, da bi se dovolj svetili, in dejal po kratkem prevdanku: „To ne gre, do Podgorja je skoraj tri ure daleč, in za Pavla je to predolga pot. Lahko bi se mu kaj primerilo.“

„E, kaj bi se mu primerilo“, dejala je žena, ki je bila precej svojeglava. „Zdrav je in močen

se bodo narodu sploh prikupile, če jih bo le spoznal. In zato bi naj skrbeli vneti učitelji in duhovniki pred vsem v šoli. — Napevi, ki so od raznih skladateljev, so seveda različne vrednosti. G. prireditelj je dal tiskati le nekaj nad ono število izvodov, kolikor se mu je oglasilo prednaročnikov; vendar se še nekaj časa dobiva in sicer 1. del po 90 h, 2. drugi del po 1 K pri g. Kosiju v Središču. Naj bi pridno segli po njih vsi, ki jim je mar lepe pesmi; g. prireditelj pa se naj omogoči, da kmalu izda še 3. in 4. del, ki bosta obsegala pesmi za višje šolske oddelke, katere bodo torej še bolj kot one iz 1. in 2. dela sodile za pravo narodovo petje.

* Sprejem gojenk v gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori deveti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. sester iz reda sv. Franciške. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Ponek, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen ponek in priliko, da se v enem letu zadosti privadjo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetlavo, perilo t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj! Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srake, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnem ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. sep. t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklince, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prošilke iz drugih dežel. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Mariborski okraj.

m † Anton Pohleven. Ravnikar se pošilja v vinograd Gospodov novi delavci, ki so letos dovršili svoje bogoslovne študije; Makolčani so pa svojega nadepolnega rojaka, lani posvečenega duhovnika Antona Pohleva v soboto 4. avg. spremili k zadnjemu počitku. Župljani so mu v velikem številu izkazali zadnjo čast, duhovnikov in bogoslovcev je bilo 23. Sprevod je vodil in za rajnega slovesne zadušnice opravil preč. g. kanonik Hajšek, makolški rojak. Iz Maribora so prišli na sprevod svojemu bivšemu gojencu preč. g. kanonik dr. Mlakar, ravnatelj bogoslovnice, g. prof. Fr. Kovačič in spiritual R. Janežič. Za slovo je rajnemu v cerkvi prav ganljivo govoril g. Čede, župnik v Studenicah. Rajni se je rodil 6. maja 1882, bil je ves čas svojih študij vzgled marljivosti in skromnosti, bilo je pričakovati v njem dobrega duhovnika, a neozdravljiva pljučna bolezen je spodbijala mlado življenje. S starši vred žaluje za njim makolški župnija, pa tudi škofija, ker je itak letos že občutljivo pomanjkanje duhovnikov. Rajni naj v miru počiva!

m Poročil se je v ponedeljek dne 5. t. m. g. Jurij Žunko, predsednik bralnega društva pri Sv. Križu, s pridno kmečko deklico Elizabeto Hiter. Vrlima poročenca iskrene čestitke!

m Sv. Barbara niže Maribora. Dne 5. t. m. se je vršil tu mnogoobiskani čebelarški shod, katerega je prav spretno vodil g. Ivan Jurančič, znani čebelarški učitelj od Sv. Andraža v Slov. gor. Njegovo učno postopanje na podlagi nazornih povešal-

nih slik vzbujajo vsakemu poslušalcu vneto zanimanje za te naše prijateljice, to tem bolj, ker zna posamezne predmete in lastnosti čebelic prav izborno primerjati z drastičnimi navadnimi, znanimi rečmi. Ponek se je vršil od pol 8. uri zjutraj nepretrgoma do pol 12. ure teoretično in praktično, kar udeležencem ni dalo misliti na lastni želodec. Vsi so vstrajali do konca, kar so delala razna vprašanja čebelarstva. Pri nadučiteljevem čebelnjaku se je razkazovalo umno čebelarjenje, katerega se bodo poprijeli vsi čebelarji, da ne bodo več morili čebelic v jeseni. G. Jurančič se je prav toplo zahvaljevalo za njegov trud in izvrstni ponek ter naprosilo še prihodnje leto. Dne 12. t. m. snuje se podružnica za te kraje v šoli. Pridite v obilnem številu!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Tako skrivnostno in čudno kakor pri Sv. Jakobu pač ne županuje nobeden občinski predstojnik na svetu. Že davno je minul čas njegovega županovanja, a občinske volitve še niso razpisane. Gospodje iz Gradca so mu prišli delat račune; kako — pa sploh te reči stojijo, niti občinski odbor sam prav ne ve. Gospod Škoff uradujejo vse v blaženi nemščini, mnogi je sploh ne razumejo; in tako se marsikaj napravi, kar je celi veliki občini v škodo; papir je namreč zelo potrpečljiv. Gotovo mi pritrdi vsak jakovski kmet, da naša sicer tako lepa in obširna občina ni bila nikdar v tako žalostnem stanju, kakor je sedaj. Ceste popolnoma zanemarjene, občinskih jarkov ni, mosti se podirajo, a g. župan ne stori ničesar. Kako dolgo se že pripravlja cesta, ki bi naj vezala Sv. Jakob z Cmurekom oziroma s Poličkim vrhom in Sv. Iljem. Ljudje in živina trpijo po sedanjih cestah kakor v najhujših planinah, a ni ga moža, ki bi kaj storil za občino. V Gornjem dolu n. pr. na nekaterih mestih sploh ni mogoče s težkim vozom naprej, in voznik je prisiljen izpeljati na travnik. Vse je nezadovoljno s sedanjim županom, ki zna s svojim sladkim nastopom prikleniti marsikatero nase in s tem zapreti usta možem, ki bi mogli in tudi morali kaj storiti za občinski blagor. G. Škoff dobro vé, da nihče več za njega ne mara, prepričan je in mora biti, da se mu bo pri prihodnjih občinskih volitvah županski stolec prekupicnil, zato ne razpiše volitev. Kmetje jakovski, ganite se vendar enkrat, da bo konec temu za našo občino tako sramotnemu stanju. Prihodnjič še kaj več! — Pri naši pošti se nastavi s 16. avg. poštni pot, ki bo obhodel vsak teden trikrat kraje: Zg. Jakovski dol, Zg. Hlapje, Počenik, Šambert, Ploderšnica (severni dol), Sp. Hlapje, Slatinek, Flekušek, Kušernik, Sp. Jakovski dol, Riteršperg, Ročica in Ploderšnica (južni dol); poštni nabiralnik se nastavi v sledečih krajih: Zg. Jakovski dol, Zgor. Hlapje, Ploderšnica (severni dol), Sp. Hlapje, Sp. Jakovski dol in Ročica.

m Slovenski Štajerci in III. slovenski katoliški shod. Iz Slovenskih goric se nam poroča: V Slovenskih goricah je veliko zanimanje za III. slov. katoliški shod. Zastopane bodo najbrž vse župnije. Iz mnogih župnij pojde od 10 do 25 udeležencev, mož in mladeničev. Kakih 150 udeležencev upamo samo iz Slovenskih goric. Agitacija za udeležbo je lažja in uspešna, če se agitatorji osebno sporazumejo z najodličnejšimi možmi in mladeniči po posameznih občinah.

m Iz Frama se nam piše: Polnoštevilni zbrani občinski odbor je v svoji redni seji, kakor ste že zadnjič poročali, enoglasno sklenil velezaslužnega in obče priljubljenega nadučitelja gospoda Franja Pirkmaierja imenovati častnim občanom. Da si pa imenovani gospod to čast tudi istinito zasluži, hočemo tukaj navesti, da je bil on 18 let zastopnik v občinskem odboru, kjer je neumorno in z največjo navdušenostjo vedno deloval za blagor in napredek občine. Nadalje je bil soustanovnik prostovolje požarne brambe in posojilnice, katero slednje društvo deli vsako leto izdatne podpore tukajšnjim ubožcem, za razsvetljavo in olepšanje kraja, za nakup raznovrstnih učnih pripomočkov in učil. Gospod Pirkmaier je bil tudi soustanovnik tukajšnjega olepševalnega in bralnega društva. Na njegovo prizadevanje se je priredila leta 1893 v Framu sadna razstava, katera je svoj namen tudi dosegla; kajti od tistega časa se je začelo tukajšnje prebivalstvo s sadjarstvom bolj baviti in uspehi tudi niso izostali, zakaj s sadjarstvom se je tudi gmetno stanje tukajšnjih posestnikov izdatno povzdignilo. Gospod Franjo Pirkmaier deluje že od leta 1866 pri nas kot nadučitelj vestno in zelo pohvalno, kar so mu tudi že višja šolska oblastva z mnogimi priznanji in pohvalnimi dekreti priznavala. Njegovemu neumornemu delovanju se imamo zahvaliti, da se je naše krasno šolsko poslopje primerno vsem zdravstvenim določbam sezidalo in dobilo notranjo upravo.

Na njegovo prizadevanje je dobil Fram poštni in brzojavni urad. Bog daj, da bi velezaslužni gospod nadučitelj Franjo Pirkmaier še mnoga, mnoga leta deloval v naši sredini!

m Poljčane. Dne 26. m. m. je umrla v 52 letu svoje starosti vzgledna gospodinja Terezija Drofenik. Bila je vzor krščanskim materam gospodinjam in ženam. Kako priljubljena je bila povsod, kazal je njen pogreb. G. kaplan je vodil pogreb in ji pri odprtem grobu govoril ganljivo slovo. Za njo žalujejo njeni dobri otroci in mnogi reveži, ker so zgnubili dobro mater. Priporočamo jo prijateljem in znancem v blag spomin!

m Izlet na Boč. Ljubiteljem slovenskih gora, krasnega in daljnega razgleda se nudi ugodna prilika, da skobacajo v nedeljo 12. t. m. na ponosnega orjake Dravinjske doline — na Boč. Zbirali se bomo na poljčanski postaji ob dohodu brzovlaka ob 3 uri 8 min. in osebnega vlaka ob 3 uri 41 min. Takoj potem odkorakamo od poljčanske strani na goro. Vrnemo pa se po drugi poti v idilične Studenice, kjer se lahko pokrepčamo z izvrstno kapljico Kropčevega kletana. Utešila včas jako gondravega želočca si naj udeleženci prinese seboj. Obračamo se torej do vseh slojev stanu, na vsa društva, vzlasti pa na vsa g. dijake in slavne čitalnice, da nam dovedete čim največ izletnikov. Na vsakojaka vprašanja kakor glede prenočišč itd. daje pojava prip. odbor v Studenicah. V slučaju deževja se preloži izlet na 19. t. m.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Pretečeno soboto je bil na Ptuj veliki Ožbaltovej sejem; prišlo je mnogo trgovcev in kupcev, ptujski „Nemci“ so pa kar čez noč postali sami Slovenci; kako sladko so govorili in ponujali svoje blago slovenskim kmetom! Tako priznavajo ptujski posilinnemci, ki ob vsaki priliki vpijejo „heil“ prusovskim agentom in jih gostoljubno sprejemajo pod svojo streho, da živé edino le od Slovencev, katere pa zato seveda sovražijo in tlačijo po svoji germanski navadi. — Zadnje dni je razposlal mestni urad ptujski na okoliške, župnijske in občinske urade naznanila z obvestilom, da tistim posestnikom, ki bodo odslej svoj krompir prodajali v mestu Ptuj (gospodske ulice), in ne več na Bregu, ni treba plačati štantnine. „Štajero“ bo sedaj seveda na vse pretege hvalil svojega krušnega očko; glejte, glejte, slovenski kmetje, kako skrbijo gosp. Ornig za vas! V resnici pa Ornig pri tem ni mislil, kaj olajšati slovenskemu kmetu, ampak mislil je náse in na ptujske trgovce, katerim bi naj tako ja gotovo padel v nenasitni žep vsak krajecar, ki bi znabit sicer obvisel na Bregu ali drugod! In še nekaj! To naznanilo je bilo sestavljeno, čudom se čudite, v precej pravilni slovenščini, a naslov zunaj na kuvertu pa seveda čisto nemški. Mestni urad si s tem sam bije po zobeh, ko priznava dejansko potrebo in upravičenost slovenščine, dočim vendar na zunaj Slovence tako sovraži, da mu je vsak slovenski glas gujusoba. Da je temu res tako, še drug dokaz! — V eni zadnjih števil zloglasne „Marburgerice“ se jezi nek zakotni pisec, češ da so pretečeno nedeljo v mestni cerkvi med mašo ob 8. uri javkali (sie krächzten) slovenski učitelji in učiteljice slovenske pesmi. To je seveda laž, kakoršne je zmožen le ptujski dopisun „Marburgerice“, ker v mestni ptujski cerkvi ob nedeljah ob 8. uri sploh maše ni, in ker je slovenščina iz te cerkve popolnoma pregnana, dasiravno jo obiskujejo skoro sami Slovenci. „Pobožni“ dopisun gotovo tudi cerkve od notraj niti videl ni, ker se silno boji Boga in božjih hramov, slišal je menda od koga drugega nekaj zvoniti, no in seveda le hitro lop! po Slovincih, saj za drugo niso! Ubogi ptujski okoličani! — V nedeljo, dne 5. avg. so našli zjutraj zgodaj pri blevu krčmarja Pogatschnigga mrtvega nekega moža, ki so ga pripeljali v hajdinsko mrtvašnico. Doma je iz Pobrežja, župnije Sv. Vida pri Ptuj. Najbrž ga je zadela kap.

p Poročil se je g. dr. Anton Brumen, odvetnik v Ptuj, z gđ. Vekoslavo Kreftovo od Sv. Jurija ob Elzavici.

p Iz ptujskega okraja. Okrajni šolski svet v Ptuj, v katerem ni nobenega slovenskega kmeta, pač pa sami nemški in nemščurški meščani, izmed teh še nekaj prav slabih in hudih, boče kmetom prav vse pravice pri šoli vzeti. Slovenski kmet naj plača; vmes govoriti pa ne sme! Celo onih par kmetov, ki so pri zadnji volitvi v okrajni zastop izdali svoje rojake nemškim grajščakom in meščanom, ter peščica zarobljenih nemškutarjev, ne šteje nič, ne sme vmes govoriti! To plačilo bi mi grdim izdajalcem prav iz srca privoščili! Grajščaki in

meščani naj le pri vsaki priliki izdajalskim pokvekam v obraz pljujejo, naj njih prezirajo in zaničujejo, naj njih kľofutajo in bičajo! To naj bode plačilo kmečkim izdajalcem okraja ptujskega! Slovenski rojaki po vaseh! Vi pa se teh Judežev ogiblajte! Ne občujte ž njimi. Ravnajte ž njimi, kakor da imate gobave ljudi pred vami! Nič prizanašati, nič bojazni! Ako pošlje županstvu deželni ali okrajni šoleki svet kak dopis glede počitnic, stavbe ali razširjenja šole, posebno še radi poduka v nemščini, naj se župan in občinski odbor vselej posvetuje z merodajnimi slovenskimi zastopniki, posebno z deželnimi in državnimi poslanci, z odbori bralnih in političnih društev, preden se v občinskem odboru o dopisih sklepa, preden se na to odgovarja! Ne mislite, da so pritepeni tuji vaši prijatelji! Razne agente vam pošiljajo. To so plačani lumpi! Ti vas hočejo spraviti ob vero, narodnost in ob vašo posestva ali imetje! Požrešni volkovi so, pa vam se bližajo in predstavljajo kot pohlevne, krotke ovčice! Varujte se jih! Vse naše šole, vse slovensko ljudstvo bi radi naši Nemci in nemčurji čim preje pomčili, da bi tem lažje razbili Avstrijo, odstranili cesarsko rodbino, avstrijske dežele pa zvezali z Nemčijo pod vladarji Hohencolerskimi! To so povedali nemški poslanci Schönerer, Stein, Herzog in drugi že večkrat v državnem zboru. Naši Nemci in nemčurji pa si ne upajo o tem glasno govoriti, pač pa delajo z vsemi močmi! Slovenci! Pazite, pazite, pazite!

p Zlato mašo bo obhajal dne 15. t. m. č. g. Jožef Sket, rojen v Št. Petru na Medvedovem selu blizu Slatine dne 9. maja 1880, v mašnika posvečen 27. julija 1886, v svoji rojstni domači župnijski cerkvi. Sedaj je špirtual v Laap im Walde.

p Zaradi goljufije je bil aretiran v Gradcu 46letni agent Jožef Žitnik, doma v Litmerku pri Ormožu. Ogoljufal je več kuharic, katerim je obljubil ženitev.

p Na Seniku smo imeli 4. t. m. požar, ki je vpepelil dva poslopja. Goreti je začelo pri Antonu Kokl, nato je zgorelo tudi poslopje Julijane Obrana. Oba sta bila zavarovana. Živino so večinoma rešili. Pri Koklu so bili otroci sami doma, zato se ne ve, kako je ogenj nastal.

p Zagorec. Z ozirom na pojasnilo, katero smo dobili, nas veseli, da ni resnično naše prvo poročilo. Lepo in veselo je, da niste v občini Štajerčijarci. Hvalevredno in častno bo za novi odbor, ko bo dejanski pokazal, da so resnično pošteno možje, ter delajo le za čast in poštenje zagorske občine. Živili!

p Umrli je v Regatu zemljiški vodja g. Karol Zedliczka.

Ljutomerski okraj.

1 Politični shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Kakor že naznanjeno, bo v nedeljo dne 12. t. m. pri Sv. Juriju ob Ščavnici političen shod za ves Ljutomerski politični okraj. Začne se takoj po večernicah v uti gospo Trstenjakove in sicer — ob vsakem vremenu. Spored: 1. Govor gosp. drž. poslanca dr. Korošca; 2. ustanovitev katoliško-narodnega političnega društva za gornjeradgorsko-ljutomerski sodni okraj; 3. govor gosp. drž. in dež. poslanca dvornega svetnika dr. Ploja; 4. govor gosp. dež. poslanca Ivana Kočevarja; 5. slučajnosti; kakor: izročitev diplom častnega občanstva jurjevških občin gospodoma dr. Ploju in župniku Janeza Kuncetu, vprašanja udeležencev shoda do gospodov poslancev itd. — Vstop je dovoljen vsakomur. K najobilnejši udeležbi vabi pripravljalni odbor.

1 Ljutomer. „Bralno društvo za Ljutomersko okolico“ kaj vrlo napreduje. Sedaj šteje 150 udov. Do avgusta že je imelo 1000 izposojil. Udje si prav pridno izposojujejo knjige, akoravno sedaj poletu ni toliko časa za čitanje. — Igra „Egiptovski Jožef“ nam je prinesla 70 knov dobika. Ni sicer veliko, pa nekaj bo le, da si lahko naročimo novih knjig, pa tudi, da damo vezati še nevezane oziroma raztrgane knjige. Igra je splošno ugajala in ker ljudstvo želi, da bi se ponovila, se naznanja vsem, ki igre še niso videli, da se bo ponovila ob prvi priložnosti. Kako so udje „Bralnega društva“ vneti za slovensko stvar, se vidi lepo iz tega, da mladeniči in dekleta prav pridno nabirajo za našo Ciril in Metodovo podružnico. Tako sta deklici Kotnik in Mohorič nabrali že lepo svoto 24 K 10 v v Ljutomeru in Siročji vasi. Na Gorajem Krapju sta nabrali Bratina in Filipič 8.90 K. Bralno društvo je torej

že oddalo za družbo sv. Cirila in Metoda celih 33 K. Vrli slovenski mladeniči, vrle slovenske deklice, posnemajte! Z resnim delom dejanski pokažimo, da res ljubimo svoj rod, mili materin jezik in prelepo slovensko zemljo. S čistim in treznim življenjem pokažimo, da še nismo tako „zreli“, kakor se „nekateri“ sami sebe smatrajo v nekem ravno tako „zrelem“ listu. „Zreli“ gospodom pa tudi „zreli“ gospodičam, ki so tako „junaško“ agitirale, seveda za Rebeke, pa svetujemo, naj denejo roko na prs ter pomizno priznajo svojo krivdo. Človek se lahko zmoti, vendar ne sme svoje zmote prikrivati s tem, da napada tiste, ki so pošteno delali ter storili svojo narodno dolžnost. Ne delujte torej več proti volji in prepričanju vernega in zavednega slovenskega ljudstva, kateremu ste se žalibog po nemškem vplivu odtujili! Ljubezen do Boga in do slovenskega ljudstva naj nas krepko veže, potem pa ne bo nobenega prepira, in naš narod bo stal kakor skala trden. Kako je že sodil največji avstrijski junak Laudon o Francozih? „... In še nekaj izpodkopaže Francozom temelj prave blaginje — silno, brezmejno brezbožnost menim, ki se širi po vsej Franciji iz grajščine pod slamnato streho. Prva, resnična blaginja sloni na božjem blagoslovu; kako pa se je božjega blagoslova nadejati tam, kjer nečesto nič vedeti o Bogu?“ — Tako je govoril junak Laudon leta 1789, ko je izpodil Turke iz Belega grada. „Bedak je, ki trdi, da ni Boga. Jaz vam rečem, da živi nad nami Bog, mogočen Bog! Na svoje oči sem se o tem prepričal več nego stokrat! Brez Boga ni pravega poštenja, in današnji francoski prostomisleci so vse, le poštene ne, sicer bi ne ravnali tako z narodom, kajti prav tisti, ki so sedaj največji prostomisleci in ki najbolj kriče, da so prijatelji naroda, bodo ga skoro stiskali najhuje, da se obdrže na površju; plašljivi so namreč, brez vsakega poguma“. Zgodovina je potrdila in še potrjuje Laudonove besede! — Ti pa, slovenska mladina, okleni se našega bralnega društva. Bralno društvo naj ti bo oglišče, kjer se boš navzemala čiste ljubezni do Boga in do tlačene domovine. Mladič, kmalo bomo imeli tudi svojo zvezo, kjer se bomo še bolj marljivo in vstrajno vadili v govoru! — Živela najmlajša „mladeniška zveza“!

1 Ščavnica. Dne 4. t. m. proti večeru so približili hudi oblaki izza Čauceka in Apač. Kmalu nato je sledila grozna nevihta, kateri enake pri nas še stari ljudje ne pomnijo. Naredila je veliko škodo, posebno na drevju. Kako žalostno izgledajo sedaj sadonosniki: veje so polomljene in mnogo sadja, ki ni za nikakšno rabo, je na tleh. Tudi na kornu je naredila mnogo škodo. Veliko je je vihar polomil, ostala pa je pošinjena. Zopet trpimo ubogi kmetje veliko škodo. — Dne 10. julija smo pokopali blago ženo Marijo Ferik. Vkljub močnemu naliwu se je zbralo precej občinstva, da jo spremijo do hladnega groba. Rajna je umrla v 52. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Celjski okraj.

c Kdo bode glavni davkar v Celju? Kakor smo že poročali, šel je celjski glavni davkar g. Ig. Mlaker v pokoj. Čuje se, da upa na to mesto Nemec — tudi tukaj dobro znani — davkar v Ljutomeru, g. Duller. Mož le ta je eden najbolj zagriženih vsenemških uradnikov na Sp. Štajerskem. Tega bi nam ravno še manjkalo v Celju!

c Bismarkov stolp bi radi zidali celjski germani. Ker pa nimajo penoz, beračijo po celi Avstriji in Nemčiji. Kljub temu agitiranju in beračenju so dobili tokom enega leta komaj nekaj čez 2000 K. Ljudje so že pač preveč pametni, da bi dajali denar za tak nepotreben stolp, ki ima samo ta namen, da izživa s svojim imenom Slovence.

c Iz celjske okolice. „Vahtarca“ pri vsaki priliki udriha po okoliški občini oziroma njenem zastopstvu. Če se fantje stepajo, občina je kriva, če koga poveljuje, občina je kriva, če kateri gospodov bišo slabo zida, je tudi občina kriva. Čudno se nam zdi, da še ne obdolžijo občine, da je kriva toče in slabega vremena. Te lažnjive in neumne dolžitve imajo samo namen, spraviti sedanji občinski zastop ob dobro ime ter premetiti nerazsodne volilce, da bi prihodajči šli na nemčurske limanice. Seveda razsoden človek takoj sprevidi, kam pes taco moli, toda mnogo je takih, ki se bodo dali premetiti od teh lažljivih besed, in te moramo podučiti in jim odpri oči, da vidijo hinavsko laž nemčurske „Vahtarce“.

c Ponikva. Preteklo soboto 4 t. m. so gosp. župnik Kreft blagoslovili novo žago, mlin in opekarno, lastnina gosp. dr. Karlovske v Celju. Ljudje pravijo, škoda denarja, ki ga je s tem potrosil,

kajti žaga ne bo imela čez nekaj časa nič žagati in za opekarno pa ne bo dobiti pripravne zemlje. Bodemo videli!

c Kat. politično izobraževalo društvo v Šmarju pri Jelšah je povabilo g. Jelovška, potovalnega učitelja, ki bo poučeval o živinoreji in avinjereji v gostilni g. Jagodiča v nedeljo dne 19. avgusta ob 3. popoldne. Kmetje, udeležite se tega važnega pouka v prav obilnem številu.

c Smrt na poti v bolnico. Blaga žena Neža Šusteršič, prevžitkarica v Bučah, ki pa je imela tudi dosti denarja in posestvo, hotela je iti v celjsko bolnišnico zdravja iskat. A na potu v Št. Jurju ob južni železnici, na vozu jo zaloti smrt, daleč proč od doma, od svojih domačih. Človek pač ne ve, kje nanj čaka. To nedeljo 5. t. m. je bila na šentjurškem pokopališču pokopana.

c Novi sejmi v Št. Jurju ob juž. žel. bodo vsako leto dne 12. avg., 19. nov. in 10. decembra. Prvi bo torej dne 13. avgusta, ker je 12. avgusta nedelja.

c Št. Jurij ob juž. žel. Okoliška občina se je v svoji zadnji seji izrekla za lekarno v Št. Jurju.

c Nevihta v Savinjski dolini dne 4. t. m. je napravila, kakor se nam poroča, velikansko škodo. Padala je kakor pest debela toča, ki ni samo na polju vse uničila ampak tudi na poslopih naredila precejšnjo škodo, ker je pobila šipe in opeko. Velika je škoda na hmelju. Nalivi so povzročili plaze, ki so strašno poškodovali vinograde.

c Zalog pri Št. Petru v Sav. dol. Gospod urednik, prvo poročilo iz našega kraja in še to je žalostno. Na naših poljih in v vinogradih je slabo. Spomladi se je vse prav lepo kazalo. Sedaj pa je na polju valed naliwov in viharjev vse položeno, v vinogradih se je čudo veliko presulo. Tudi sadja ne bo skoraj nič! — Tak hud vihar smo imeli dne 25. julija. Vihar s točo je oklestil grozdje in fižol ter razčesal kornu. Hmelj je tudi nekoliko obiral, toda ker je še le dobro od cveta, še ni prehudo.

c Iz Mozirja se nam poroča, da bo na Veliko gospojnico ob 10. dop. slovesno blagoslovljenje cerkve M. B. in sv. Roka na Brezju, katero je prav okusno naslikal Giovanni Fantoni po načrtu veleučnega strokovnjaka gosp. Avg. Stegenšek, prof. v Mariboru. Popoldne se začne po stari navadi shod sv. Roka. Častilci M. B. in sv. Roka ste prijazno vabljeni.

c Prostovoljna požarna bramba v Rečici razpošilja že svoja vabila k slavnosti, blagoslovljenja zastave in voza za moštvo, ki se bo, kakor smo že poročali, vršila dne 12. avgusta t. l. Kolikor smo izvedeli, hoče biti ta slavnost in združena ljudska veselica nekaj impozantnega, — za našo skrito Rečico nenavadnega. Zastava, katero je izdelala c. kr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani, je, kakor smo si jo ogledali in kakor so se strokovnjaki o njej izrazili, jako mično in fino izdelana, osobito obrača pozornost na se v njo tiskani trški grb s slovensko lipo, katero razsvetljuje nad njo srebrna zvezda, okoli trškega grba pa se vije kot okrasek memblem požarne brambe. Tudi voz za moštvo, katerega je izdelal g. Franc Belič, izdelovatelj vozov Ljubljani, je glede praktičnosti, finega in trpežnega dela, nekaj posebnega, ter dela čast ne le izdelovalcu, ampak tudi društvu. Blagoslovljenje vrši se po sv. maši pred župnijsko cerkvijo. Tam se bode pod milim nebom brala tudi sv. maša, v kar je vlož. knezoškofjski ordinarijat glede velike množice gostov, ki se jih pričakuje, že dovolil, ter se bode postavila na prostem primerna kapelica z oltarjem. Da bode vdeležba ogromna, ako nas ne bo presenečil dež, smemo sklepati na vsestransko zanimanje ne samo okoličanov, ampak tudi odzivu raznih narodnih društev od blizu in daleč. Odzvala so se dosedaj že skoro vsa gasilna društva iz gornje in spodnje Savinjske doline, ter nekatera iz Kranjske. Savinjski Sokol združen s telovadci iz Celja in Žalca priredi javno telovadbo. Bode nam torej prilika dana opazovati gibčnost in čilost naših slovenskih junakov. Občeznana šostanjska narodna godba spremljala nas bode, ko si bomo segali v roke kakor brat bratu ter nas nazadnje združila v prijeten valček. Slavski šostanjske čitalnice in drugi prepevali nam bodo mile slovenske pesmice; za staroslovce bode preskrbljena zanimiv muzej! naročen je tudi zverinjak s posebnimi eksemplari; skrbnjeno je za dobro poštno zvezo i. t. d. Lp in prostoren sadonosnik, katerega je g. Anton Tarnšek v ta namen odstopil, dajal pa nam bo primerno senco, v kateri si bomo z dobro kapljico hladili avgustno vročino. Rojaki! Kdor ni zadržan, tedaj dne 12. avgusta na Rečico! Pridite po šopke, katera vam naša dekleta že pridno pletejo!

c Nevaren tat. Peter Kočevar iz Blance je bil dne 3. t. m. aretiran v Trbovljah. Kradel je

posebno po Sp. Štajerskem in Dolenjskem. V Trbovljah je hotel pri urarju Stojcu ukraden uro zastaviti, ko je vstopil redar, katerega se je tat tako prestrašil, da je pobegnil. Redar ga dohitel in začel se je hud boj, v katerem bi bil redar podlegel orjaškemu zločincu, da nista prišla dva gospoda na pomoč. Vsi trije so komaj zvezali Kočevarja.

c Smrt v valovih. Pri kopanju v Savi je utonil 3. t. m. 19 letni delavec kemične tovarne Anton Bartol. Revez ni znal plavati in je zabredel v globočino, kjer je izginil.

Brežiški okraj.

b Sromlje pri Brežicah. Iz našega kota se malokdaj čita v „Slov. Gospod.“, torej pa naj danes opišem tukajšnje krajevne razmere. Sromlje so daleč znani vinorodni kraj, kjer se pridelava vsako leto mnogo ter izvrstnega vina. No tudi pri sadjarstvu so — kmetje začeli dvigovati, kar pa še ni povoljno. — Kmetje sromeljski, tak kraj, kakor je vaš, je še premalo s sadnim drevjem zaseden. V tem oziru je še dosti zaspianosti in zastarelosti. Upamo, da se bode že zboljšalo, ko se dvigne mladi naraščaj. Posebno sedaj, ko imamo na Vdnu podružnico ces. kr. kmetijske družbe štajerske, katere voditelj ali predsednik dr. Schmirnau iz Rajhenburga pridno prireja poučbe shode in zborovanja. Pretečeno nedeljo popoldan je bil tak gospodarski shod in zborovanje sklicano na Sromlje, pri katerem je predaval potovalni učitelj gosp. Belle. Ob tej priliki se je tudi dosti naših kmetov dalo vpisati k videmski podružnici. Družba oziroma njene podružnice so ustanovljene za kmeta, njih skrb je v prvi vrsti kmetem zboljševati njihov žalostni stan. Ona kot ces. kr. ima deželno in državno podporo, iz katerih kmetom kot svojim udom pomaga in daje za polovično ceno in tudi brezplačno razna gospodarska orodja ter deli tudi razne podpore. Torej, kmetje, poslužite se teh ugodnosti. Pridno se udeležujte gospodarskih shodov, kajti na vsakem bode zvedeli nekaj novega in za vas koristnega, da ne bomo zastajali za drugimi kraji in da se ne bode vresničilo na nas pregovor, ki pravi, kdor nič ne čita, nič ne zna, kdor nikamor ne gre, nič ne ve.

Vaš kmečki prijatelj.

b Potres so čutili dne 4. t. m. okoli 10. ure v Rajhenburgu. Trajal je samo kakih deset minut in ni povzročil nikake škode.

b Zgorela je v ponedeljek dne 30. m. m. popoldan hiša Martina Jagriča v Pavlovi vasi, občina Pišče. Vzrok požara ni znan. Škode je okoli 1600 kron.

b Sevnica ob Savi. Ob sklepu šolskega leta si šteje podpisani v prijetno dolžnost, izreči najtoplejšo zahvalo vsem mnogoštevilnim mladim ljubim, ki so na ta ali drug način v minulem letu podpirali našo šolo. Za „božičnico“ je prejelo 150 otrok najpotrebnejša oblačila, za katere se je kupilo blaga po znižani ceni za 450 K. Od novega leta pa do velike noči je dobivalo vsak dan poprečno po 160 učencev in učenk toplo kosilo v šolski kuhinji. Na sijajno uspeli šolski veselici dne 29. julija, katere se je udeležila ne le vsa slovenska inteligenca iz trga, ampak tudi veliko število odličnih gostov od blizu in daleč, pa je zavžila naša šolska mladež toliko veselja, kakor še nikdar! Za pogostitev 400 šolarjev, za godbo in druge priprave k tej veselici se je zopet izdalo 287 K. Vsi ti znatni stroški pokrili so se z darili mnogih dobrotnikov, katere imenoma naštetih je tukaj skoro nemogoče. Bog plačaj vsem, ki so ali v denarju ali v jestevinah prispevali k tem prireditvam! Posebej pa izrekam iskreno zahvalo velerodnemu gospodu graščaku c. in kr. stotniku Alojziju Otlo, ki je poleg zdatne svote v denarju podaril šoli tudi krasni doprasi kip našega cesarja, dalje gospodu katehetu in kaplanu Fr. Šeguli, ki je z veliko požrtvovalnostjo vodil šolsko kuhinjo, vrlemu načelniku kraj. šolskega sveta gosp. L. Smoletu, ki je celo leto nabiral darila, in pa častitim gospod in gospodičnam sevnikiškim, katere so s toliko ljubeznivostjo skrbele za pogostitev naših učencev. Zajedno si usojam izreči srčno željo in prošnjo, naj bi dosedanjim dobrotniki ohranili svojo naklonjenost naši mladini tudi v prihodnje in naj bi naša šola pridobila še novih podpornikov, kajti vsestranske podpore smo silno potrebni, ker ljuti naši nasproti delujejo z vsemi mogočimi sredstvi, da bi našo šolo kar največ oškodovali. Ljudstvo slovensko in katoliško, brani svojo šolo! — V Sevnici, 2. avgusta 1906. Jože Mešiček, nadučitelj

b Šolska veselica v Sevnici. V nedeljo dne 29. julija se je vršila tukaj vesela učencev „narodne šole“. Veselica vspela je sijajno. Dobrotniki šolske mladine pripomogli so k temu, da je bilo mogoče sklep šolskega leta res imenitno praz-

novati, kar ni veselilo le nas, ampak tudi naše otroke. Ko so se točke sporeda rešile, zahvalil se je g. nadučitelj Josip Mešiček navzočim, da so pripomogli k temu, da je bilo mogoče, tako veselo prirediti; ko so se zatem otroci pogostili, poslal jih je g. nadučitelj s primernim poukom domov. Starši in drugi gostje so se še nekaj časa na prostoru veselice — Simončičevem vrtu — zabavali, potem so se pa deloma podali na svoja domovja — deloma pa odšli v Simončičevo restavracijo, kjer se je kmalu razvila prav živahna zabava. A mnogo živahneje je bilo zunaj! Isti dan imela je namreč tudi šulferajnska šola svojo šolsko veselico; kako da se je vršila, nas ne briga, — kako pa da se je završila, to pa! Otroci namreč niso bili domov odpušteni, ampak so šele v temi skupno z najraznoddnejšo nemčurško sodrgo med buronskimi „heil-klici“ od mesta veselice korakali proti trgu. Že ob vhodu v trg kričala je ta zapeljiva deca, da je kar v ušesih zvenelo — menda bi se kdo našel, ki bo svaril, ali da bi vsaj moč imel, njej to prepovedati. Po trgu je bilo tako vpitje, kot bi človek prišel v kak volji brol na Ruskem ter slišal cele tolpe stradalajočih volkov. Bav in drugi tenor pa so pele one barabe, kojih nikjer ne manjka, kjer se je treba tepsti — ter so s svojimi „heil-klici“ ter drugimi enakimi, za poštene ljudi neprijetnimi klici izživali. Sveda so pele alt in sopran tiste ljubke hvaležne „švabice“, ki so svojo izobrazbo dobile v tej šulferajnski šoli. Kako je bila ta nemška veselica zaključena, bo sodnija dognala; zato o tem danes ne pišemo. Pač pa imamo marsikaj drugega povedati; na pr. gospodje c. kr. orožniki, ki bi morali biti popolnoma nepristranski, ali pa vsaj cesarsko kraljevi, niso prišli na našo šolsko veselico, ker so pri vhodu na Simončičev vrt plapolale v Avstriji priznane trobojnice, pač pa so šli na šulferajnsko veselico in prav nič jih ni motilo, da je bilo tam vse polno frankfurtske — pa ne takih za pojediti — ampak tistih protiaustrijskih. Natančna poročila še s'edi! Marsikaj zanimivega še znamo povedati.

b Javno politično zborovanje, obenem volilni shod v Globokem pri Brežicah dne 5. t. m. se je izvršil ob mnogobrojni udeležbi. Državni poslanec gospod dr. Vonšek je govoril o volilni reformi. Državni poslanec g. dr. A. Korošec je razpravljal kmečko vprašanje jako obširno in temeljito in razvijal težnje in zahteve spodnještajerskih Slovencev zlasti glede imenovanja uradništva, deželnega gospodarstva itd. Gospod J. Rožman, vodja zadrugne zveze v Ljubljani, je poljudno razpravljal o zadrugništvu. — Glede kandidatov za dopolnilne volitve v deželni zbor se je po kratkem razgovoru, katerega so se udeležili gg. župnik Potovšek in dr. Benkovič, sklenilo, da se skliče na 16. t. m. popoldne ob 4. uri v Rajhenburg shod zaupnih moč, ki naj določi kandidata. K shodu se povabijo odbora političnih društev v Kozjem in Brežicah, župani celega političnega okraja in šolski vodje. Kandidaturo je prijavil g. dr. Jankovič, okrajni zdravnik v Kozjem. Na shodu v Globokem je znani nemškutar Cetin iz Sel, ki zahaja v nemški „Heim“, po izrečnem naročilu hotel na dan spraviti kandidaturu g. Benjamina Kunej iz Rajhenburga, za katerega se tudi njegova žlahta jako trudi. Volitev se vrši 21. t. m., potrebna ožja volitev 24. t. m.

b Kozje. Dne 29. julija se je prav dobro obnesla veselica podružnice sv. Cirila in Metoda za kozjanski okraj v prijetnem gozdu nad Kozjem. Že ob 3. uri popoldne se je zbralo v gostilni g. Gučeka mnogo gostov od vseh strani. Šentpeterčani in Rajhenburčani so se pripeljali na posebnih vozovih. Ob pol 4. smo zgodbo na čelu skupno odkorakali iz trga na oni kraj, kjer se je veselica vršila. V gozdu je bilo že vse prav praktično pripravljeno. Gostov iz raznih stanov je bilo toliko, da se je vse trlo v prijetni senci gozda. Vihrale so dolge slovenske zastave in v raznih šotorih so ponujali okrepčila. Bil je tudi srečolov, ki je povzročil mnogo smeha pa tudi srda. Lovila se je sreča okrog 130 dobitkov. Po šaljivi pošti pa smo si pridno dopisovali. Godba je igrala in kratkočasila goste. Kres in umetniški ogenj se je zažgal. To je bila velika in lepa ljudska veselica, ki presega vse druge. Slava in prisrčna zahvala vsem našim gostom. — Dne 1. avg. je pa bil velik praznik za kozjansko župnijo. Preč. g. kanonik Janez Bosina so ta dan praznovali svojo 60 letnico maščništva ali biserno sv. mašo. Že na predvečer so naznaujali topiči iz starega grada, da se bode v Kozjem drugi dan nekaj izvanrednega vršilo. Zažigali so se kres in umetniški ogenj. Prazna bramba je priredila slavljenec velikansko bakljado z godo. Celi trg je bil razsvetljen. Vse je bilo v slovenskih in cesarskih zastavah. Vse polno mlajev, zvonovi so prihrkavali, domači perci pa nbrano peli in en zbor duhovnih sobratov. Drugi

dan ob 9. uri so služili bisernik ob asistenci peto sv. mašo. Pridigo je imel šentpeterski župnik gosp. Tombah, ki je v izvrstnem govoru razložil celo življenje bisernika. Akoravno je bil delavnik, vendar je bilo ljudstva od vseh strani toliko, da je bil najmanjši kotiček v cerkvi napolnjen. 22 gg. duhovnih sobratov je prisostvovalo ti izvanredni in redki slavnosti. Daj Bog biserniku, da bi še zapel demantno sv. mašo tako krasno in milobno, kakor je biserno! — Dne 4. avgusta je divjalo po Kozjem in kozjanskem okraju hudournje s strašnim gromenjem, bliskom in točo. Pridrilo je od severne strani ob 3. uri popoldan. Toča je po nekaterih krajih kar pobelila. Pa kaj pravim, toča, celi kosci ledu so padali, ki so povzročili veliko škodo. Hvala Bogu, da ni dolgo padala, drugače bi bilo vse drobno.

Narodno gospodarstvo.

„Živinoreja in mlekarstvo.“ Navedilo za družnikom slovenskih mlekar. Spisal Anton Peve, mlekarški izvedenec. Lična knjižica, izvirna po svoji vsebini in po svoji obliki in okrašena z mnogimi slikami, bode dobro došla vsem kmetovalcem. Ni že v nji ono dolgočasno razlaganje enoinistega predmeta, ki napolnjuje enolično cele strani in vtudi bralca že pri samem pregledu. Zbrano je v nji vse, kar mora vedeti napredni živinorejec, ki se peča z mlekarstvom, a zbrano je le jedro vsake stvari, ki je vedno primerno pojasnjevanje z lepo sliko ali kratko praktično tabelo. Oziroma nas zanima v nji slike modernega hleva, holandski in danski sistem. Tabela o kemični sestavi in vrednosti posameznih živil krmljenih v praktični živinoreji, ki izide v tej knjižici prvič v slovenskem jeziku, je prav razvidna in originalno sestavljena, tako da je vsakdo primoran jo preštati vseskozi. Tabeli sledi pojasnilo, kako žival hrani v splošnem, in nekaj praktičnih vzgledov krmljenja govede in prašičev. V tretjem odstavku „o molži in ravnanjem z mlekom“ nam pisatelj predloži pravila in pomen čiste molže in vzroke, da se mleko kvari. Omezzamo tudi res praktične vzgleds o kmetijskem knjigovodstvu. Zaključnje pa pisatelj z „Dobrimi nasveti“, ki sami mnogo več povejo, vsaj pri prostemu kmetiču, nego vsaka obširna in učena knjiga. O priložnosti te knjižice se bode vsakdo sam najbolje prepričal; ni je nam treba naprej hvaliti. — Dobiva se v Dragotin Hribarjevi knjigarini v Ljubljani. Cena knjige je 1 krona, s poštnino 10 vinarjev več. Pri naročbi na 100 izvodov se jih dobi 10 po vrhu.

Savinjski hmeljarji. Hmeljarji na Češkem so začeli zahtevati, naj se na kmetijskih šolah poučuje o hmeljarstvu, oziroma da se preustrojijo gospodarske šole za hmeljarske šole.

Poljedelske zadruge v Srbiji leta 1905. Števila poljedelskih zadrug v Srbiji je zelo narastlo tekom zadnjega leta. 65 zadrug je več in njihovo število koncem leta 1905 znaša 562. 468 zadrug si je omislilo svoja izvestja. Teh 468 zadrug šteje 22.709 zadrugarjev, med katerimi je pravih poljedelcev 21.176. Skupni imetek vseh zadrug znaša 1-4 milijona dinarjev, t. j. 300 tisoč dinarjev več kot l. 1904. Največji del tega imetka znašajo uloge stalne hranilnice — namreč 831.983 dinarjev. Vsak zadrugar je dolžan plačevati mesečno v to hranilnico po en dinar tako dolgo, dokler vloženega svota ne doseže že vnaprej določene višine. Ta denar služi zadrugarjem kot podlaga za dobivanje posojil, a se jim vrača, če kdo izstopi, ali se izplača po smrti vsakega zadrugarja njegovi obitelji. Skupna svota hranilničnih vlog znaša 289.036 dinarjev. Rezervni fond 91.100 dinarjev. Tekom leta je izdala zadruga 16.609 posojil v skupnem znesku 1.276.858.

Drobtinice.

d Rajni papež Leon XIII. je imel jako fin humor. Nekoč je prišel k njemu slikar in mu poklonil sliko, ki je predstavljala papeža. Slika je bila slaba, papeža je bilo komaj spoznati. Slikar je prosil sv. očeta, naj pod sliko napravi lastnorodni podpis in zapiše kak svetopisemski rek. Papež si je dolgo ogledoval sliko, se fino nasmehnil, potem podpisal in zapisal pod sliko znani rek Jezusov, ki ga je ta izrekel, ko je po svoji smrti stopil pred prestrašene učence: „Ne bojte se, to sem jaz.“

d Prizor v železničnem vozu. V vozu drugega razreda sta se peljala gospod in gospa. Gospod je precej časa skušal z neznano gospo prirediti razgovor. Gospa mu je res nekaj časa odgovarjala, a prav na kratko, končno pa je umolknila. Umolknil je tudi gospod, stisnil se v kot in si našel cigaro. Gospa dobro vedoč, da se sme v drugem razredu kaditi le z dovoljenjem sopotnikov, je z zaničljivim

